

برنامه «مثبت آموزش» برنامه‌ای است زنده و ترکیبی که هر روز با برنامه‌های شبکه آموزش همراه مخاطبان برای اطلاع‌رسانی‌های روزانه و باهدف آموزش مطالب علمی و تبیین پیشرفت دستاوردهای انقلاب اسلامی در حوزه‌های تولید علم، دانش ایرانی و توسعه علوم و فنون روی آنتن می‌رود. این برنامه با توجه به هدف شبکه آموزش که فرصت برابر آموزشی و توجه به عدالت آموزشی است به بخش‌های مختلف فرهنگی،

با «مثبت آموزش» به‌روز باشید

ییشی «هیس، هیچی نیس!» در گفت‌وگو با دست‌اندرکاران

از جنایات استعمار

از وی درباره اطلاعات تاریخی‌اش از برهه‌زمانی که در این مجموعه روایت می‌شود، پرسیدیم که پاسخ می‌دهد: صادقانه بگویم اطلاعات چندانی نداشتم. بازی در این مجموعه سطح سواد من را نسبت به دوره تاریخ برده‌داری در اروپا بالا برد. یعنی علاوه بر این‌که بازی در چند نقش در یک اثر تلفیقی برایم جذاب بود، محتوای اثر هم در انتخاب این کار تاثیر داشت. بادم هست موقع خواندن فیلمنامه برایم سؤال ایجاد می‌شد که این اتفاقات واقعا افتاده است؟ و بعد که می‌پرسیدم، متوجه می‌شدم واقعا برخی از این جنایات رخ داده است.

برخی باور دارند آنان تولیدی برای نوجوانان معمولا با اقبال چندانی میل پیدا می‌کند یا به اثری کاملا بزرگسالانه تبدیل می‌شود. امیری درباره دشواری نگارش و تولید مجموعه نمایشی برای نوجوانان می‌گوید: همه ما دوران نوجوانی را گذرانده‌ایم. هر چند نوجوان امروز به دلیل وجود فناوری با نوجوانی ما فرق دارد اما به هر حال، یکی از پرجاش‌ترین دوران‌های زندگی است.

نه بزرگسالان نوجوان را در جمع خود راه می‌دهند و نه نوجوان به خود اجازه می‌دهد با کودکان قاطی شود. دوران بلوغ و قبل از رسیدن به جوانی، بسیار حساس است. ساخت اثر برای این گروه سنی هم آسان نیست. به همین دلیل در کارمدا به ما تاکید می‌کردند یادتان نرود، مخاطب‌مان نوجوان است. البته من تجربه کار با کودکان و نوجوانان را در تئاتر داشتم و به همین دلیل جنس مخاطبان را

سوادآموزشی،سواد مالی،سواد رسانه،سواد اجتماعی به صورت کارشناسی، گفتارها و داستان‌های کوتاه آموزشی، سلامت دانش‌آموزی،کارشناسی سلامت محورو... می‌پردازد. برنامه در بخش صبحگاهی با محوریت تقویم تاریخ،اخبار و... اتفاقات روز را مرور می‌کند. در این بخش با تغذیه دانش‌آموزی و ورزش همگانی سبک‌های مختلف ورزش دانش‌آموزی را معرفی کرده و بحث سلامت ورزشی را پیگیری می‌کند. این برنامه در

می‌شناختم. به هر صورت احساس می‌کنم این گروه توانست از پس کار بربیاید.

امیری که صدایشبه رویاه هم‌هست در این باره می‌گوید:ابتدا دوعروسک رویاه وکلاغ را داشتیم که بر اساس داستان مشهور گرفتن بنیر از کلاغ پیش می‌رفت. بعد تصمیم گرفتیم به جای کلاغ، شخصیت سراسنیرزا با بازی مجید بخششیان(حضور داشته باشد که راوی است و فاصله میان آیتم‌ها را پر می‌کند. به نظرم کاراکتر رویاه این آیتم را جذاب‌تر کرده است. رویاه به طمع پنیرها‌های آشپز وارد آشپزخانه می‌شود. وی ادامه می‌دهد: او سمبل چیزی نیست. نمی‌توان گفت نماد کشور انگلیس یا استعمار است بلکه به ماجرای نوستالژی پنیِر و رویاه اشاره دارد. البته می‌توان این‌گونه به قضیه استعمار ربطش داد که او با تعریف و تمجید از صاحب پنیِر، سعی دارد پنیِر را صاحب‌شود.

این بازیگر درباره بیان تاریخی یا امروزی شخصیت‌ها عنوان می‌کند: به فراخور شخصیت‌ها و فضای آیتم‌ها، بیان متفاوت می‌شود. در این مجموعه از بیان ساده، ریتمیک تاتاریخی داریم. هر چند هیچ‌کدام برای نوجوان سخت‌فهم نیست.

نمایش شخصیت‌ها در پوشش

نیره آشتیانی، طراح صحنه و لباس این مجموعه ابتدا به سابقه ارتباط با کودکان و تاثیر شناخت آنان در کارش توضیح می‌دهد. او به زمانی اشاره می‌کند که در مهدکودک مشغول کار بوده و به همین دلیل ارتباط خوبی با بچه‌ها داشته است و ادامه می‌دهد:

گرچه گروه هدف این مجموعه نوجوانان هستند اما به دلیل فضای سوررئال و فانتزی آن می‌تواند برای کودکان هم جالب باشد. از آشتیانی درباره

ساعات نیمروزی وعصرگاهی نیز تا ساعت حدود۱۸ادامه خواهد داشت وبامروز برنامه‌های پخش شده در شبکه آموزش به بررسی اخبار و مسائل روز و آموزش مطالب علمی و همچنین جهاد تبیین در زمینه دستاوردهای علمی و فرهنگی و آموزشی کشور نیز خواهد پرداخت. برنامه مثبت آموزش به تهیه‌کنندگی سید احسان میرمحمد علی و محمد بخشایش هر روز از ۸صبح ۱۸به صورت متناوب ودردر ۱۵دقیقه پایانی هر ساعت پخش می‌شود.

مناسب سازی فضای تاریخی اثر برای مخاطبان نوجوان می‌پرسیم. وی به جام‌جم پاسخ می‌دهد: سعی کردیم داده‌های تاریخی را در طراحی لباس و صحنه به کار بگیریم اما آن را برای مخاطب ایرانی مناسب‌سازی کنیم. به‌خاطر ژانر کم‌دی و فانتزی اثر لازم بود فضای هر سکانس به سرعت به مخاطب معرفی و او متوجه شود با چه شخصیت و ملیتی طرف است. وی درباره لوکیشن‌های متعدد توضیح می‌دهد: در این مسیر برای کاهش هزینه‌ها از فضا و لباس‌ها استفاده بهینه کردیم و برای هر آیتم سعی کردیم در فضاها و لباس‌های طراحی‌شده تغییراتی را به وجود آوریم و دوباره بهره‌برداری کنیم.

آشتیانی درباره تحقیق در خصوص این دوره تاریخی و پژوهش برای طراحی صحنه و لباس بیان می‌کند: علاوه بر مطالعه، بیش از ۵۰فیلم رئال تاریخی دیدم و حتی برخی طراحی‌های لباس را از روی نقاشی‌های قدیمی اروپایی وام‌گرفتم. از طرف دیگر سعی کردم منش شخصیت‌ها را در لباس‌شان هم پیاده کنم. مثلاً اگر کاراکتری حسود، ضعیف یا... است. شخصیت او در لباسش هم به سرعت نمایان شود. برای نمونه تصویری از ملکه قدیمی انگلستان وجود دارد که لباسی با یقه پر از چین به تن کرده است. واقعا بر تن داشتن این لباس طاقت‌فرساست و نشان می‌دهد برخی شخصیت‌ها برای این‌که ثروت و جلال‌شان را به رخ بکشند، حاضر بودند خود را هم آزار دهند.

وی در خصوص استفاده بهینه از دکور و لباس که به آن اشاره کرد، توضیح می‌دهد: یکی از چالش‌های ما این بود که تعداد بازیگران اصلی در فیلمنامه اولیه حدود ۲۰۰ نفر بود. بگذریم که در هر سکانس شش برده، چهار پسرخوست و... هم حضور داشتند. اگر می‌خواستیم برای ۲۰۰ نفر لباس بدوزم، پروژه عظیمی می‌شد. به همین خاطر لباس‌ها را جوری طراحی کردیم که در چند سایز قابل استفاده باشد و بتوانیم با تغییر الحاقات، آن را متفاوت جلوه دهیم. البته با این روند کارمان سخت‌تر شد اما برای همدلی با گروه آن را پذیرفتیم.

این طراح صحنه و لباس درباره وجود المان‌های تاریخ ایران نیز در مجموعه عنوان می‌کند: آیتم مکتب‌خانه داشتیم که فضای ایرانی دارد. در مکتب سه دانش‌آموز هستند و یک استاد. ابتدا قرار بود نقش دانش‌آموزان را سه بچه بازی کنند اما در نهایت تصمیم بر این شد که سه بزرگسال با پوشیدن لباس کودکان ایفاگر نقش‌های مورد اشاره باشند. به این ترتیب دوخت لباس و ساخت دکور تا روز پایان کار به‌صورت هم‌زمان ادامه داشت.

امیرزا... محمدی
از گروه رسانه

دیدگاه

روایتی نواز استعمار

چندبست که خبر پخش یک سریال نمایشی متفاوت با گونه فانتزی روی خروجی خبرگزاری‌ها قرار گرفته و از ابتدای اردیبهشت فصل اول این سریال تحت عنوان «هیس/هیچی نیس!» روی آنتن رفته است.

مخاطب اصلی این سریال بر مبنای تعاریفی که از گروه‌های مختلف مخاطبان ارائه شده، گروه سنی نوجوان است که علاوه بر در نظر گرفتن ظرافت‌های خاص این گروه از مخاطبان، ذائقه و ویژگی‌های متفاوت آنان نیز با دید کارشناسی مورد توجه قرار گرفته است.

به گفته اغلب جامعه‌شناسان و روانشناسان، این گروه سنی با توجه به آمیختگی زندگی با دنیای مجازی، هم از هوش و هم از دانش منحصر به خود برخوردارند که این موضوع به طور علمی و عملی انتقال پیام یا آموزش به آنان را سخت و دشوار کرده و در نتیجه، گرایش این گروه سنی به برنامه‌های تولیدی تلویزیونی می‌تواند تحت تاثیر این موضوع قرار بگیرد؛ مگر آن‌که برنامه‌های تولیدی مثل همین سریال

هیس،هیچی نیس! از شاخصه‌هایی خاص، هنری و علمی بهره برده باشد. نگاه «آغانی» و «آغانی» داشتن از سوی تولیدکنندگان برنامه‌های تلویزیونی برای آگاهی بخشیدن وهوشیار ساختن عموم مخاطبان، به‌ویژه نوجوانان، امر اجتناب‌ناپذیری است که حتما باید از پشتوانه تاریخی و پیوسته به رویداد‌های حقیقی برخوردار باشد.

تاریخ استعمار کشورهای آسیایی، آفریقایی و آمریکایی توسط چند کشور اروپایی و نیز تاریخ کشف قاره آمریکا و چگونگی تشکیل کشوری مثل آمریکا واستعمار کشورهای مدرن استعماری از سوی همان کشورها، موضوعی است که شاید با درک نوجوان امروز با توجه به جذابیت‌های بصری موجود در دنیای رسانه انطباق نداشته و او به خودی خود نیز اصلا تمایل به دانستن این موضوعات – به هر دلیل – نداشته باشد؛ اما رسالت رسانه‌ای واجتماعی وهوبیتی برای هر انسان آگاه وهر رسانه‌ای از جمله سازمان صداوسیما ایجاب می‌کند که با تکیه بر حفظ فرهنگ ملی وبومی وبالرقای دانش عمومی یخواهد از هویت اجتماعی ومیراث گذشتگان ونیز امنیت روانی جامعه محافظت کند.

حضور نویسندگان محقق، خلاق وبژه‌شگر که قلم نافذ وشوایی نیز دارند، از سرمایه‌های هر جامعه‌ای است که جامعه ایران نیز در طول تاریخ از این نویسندگان وشعرا که روایتگر تاریخ بوده‌اند، کم‌همان کشورها، موضوعی به اصل واساس وقایع موجود در تاریخ وزمان که سایر زمان‌ها را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد حقیقتا کار ساده وسهل الوصلی نیست؛ اما گاهی نویسنده‌ای چون «مهدی میرکیایی» با لطافتی آمیخته به روح قلم وانسان، دست به نگارشی می‌برد که برای تولیدکنندگان سایر گونه‌های هنری مثل برنامه‌های تلویزیونی نیز می‌تواند منشاء الهام ومبنای تولید شود.

مجموعه کتاب پانزده جلدی «سرگذشت استعمار» مهدی میرکیایی که توانسته نظر رهبر انقلاب اسلامی را نیز با توجه به موضوع وشوهِ روایت جلب کند، منشاء اقتباس تولیدکنندگان سریال نمایشی هیس، هیچی نیس! است که تهیه‌کنندگی آن را حمیدرضا عطارذ و کارگردانی را هم حسین حقانی بر عهده دارند.

فضای غالب هیس، هیچی نیس! یک فضای کاملا فانتزی است تا مخاطب نوجوان بتواند خودش با توجه به ذهن انتزاعی ترسیم دقیقی از روایت داشته باشد وبه درک دقیق از مواجهه با موضوعات برسد. علاوه بر آیتم‌های متفاوت و طراحی‌های صحنه‌ای نمایشی، بیشتر بازیگران آیتم‌ها از بازیگران تئاتر هستند که اصل به‌کارگیری آنها که چهره‌های شناخته‌شده صحنه‌های تئاترند به انتزاعی وفانتزی بودن اثر کمک کرده و ذهن مخاطب را به کنش ادراکی سوق می‌دهد.

گرچه این سریال نمایشی اولین محصول مرکز تولیدات نوجوان سوره است، اما آیتم‌های طراحی‌شده گویای آن است که عوامل تولید به درستی دست به انتخاب موضوع زده‌اند ونیاز جامعه هدف راتشخیص داده‌اند.

آیتم‌هایی مثل دادگاه، استعدادیابی، سراسنیر، تاریخ کاغذی و... که در بعضی بخش‌ها کار رئال عروسکی نیز متضمن به بازی بازیگران است این برنامه را مورد توجه شیکه امید نیز قرار داده و علاوه بر شبکه دو، این شبکه نیز هیس، هیچی نیس! را در معرض نمایشای مخاطبان خود قرار خواهد داد.

شاید بتوان بیشترین وجه نمایشی این سریال را مضاف بر فانتزی بودن در وجه و گونه «طننازی» آن ذکر کرد که قطعا این وجه در کنار سایر وجوه ازجمله وجه آموزشی، غالب بر کلیت اثر خواهد بود ومخاطب با درک موقعیت روایی سریال، امتداد خرده‌روایت‌های موجود را بانگاهی طنز وبالیکند دنبال خواهد کرد که اشتیاق بیشتر برای دیدن قسمت‌ها وفصل‌های بعد نیز در او به‌وجود خواهد آمد.

همان‌گونه که ساخت هیس، هیچی نیس! اولین محصول تولیدی مرکز تولیدات نوجوان سوره است از مجموع حدود ۴۰ بازیگری که آیتم‌های مختلف این سریال را بازی کرده‌اند، تعداد مشخصی کمتر فرصت حضور در مقابل دوربین تلویزیون را داشته‌اند که به طور مسلم بعد از پخش این آیتم‌ها در شب‌های متوالی، آنها را در گونه‌های طنز سریال‌های تلویزیونی وسینمایی بیشتر خواهیم دید ومی‌توان هیس، هیچی نیس! را برای این بازیگران به‌عنوان بستر معرفی وارائه هنر بازیگری دید که توانسته‌اند خودشان را در معرض قضاوت مردم واجامعه هنری قرار دهند.

گرچه همان‌طور که اشاره شد هیس، هیچی نیس! یک اثر اقتباسی از کتاب «سرگذشت استعمار» است؛ اما مهارت در تبدیل محتوای این مجموعه به متن سریالی با ایجاد خط روایی مبتنی بر اثر تلویزیونی که در آیتم‌های مختلف نیز پخش خواهد شد، برخاسته از تبجر و شناخت تیم نویسندگی این سریال به سربرسی رزنب پزدانی تحت عنوان پژوهشگر ومجید بخششیان به‌عنوان نویسنده است که توانسته‌اند شکل کلی قابل اعتنایی را به این سریال ببخشند.

روایت نو از تاریخ پرسرگذشت جهان با شکل هنری ونمایشی، همراه با خلق موقعیت‌های طنز یا استعدادیابی واموزشی، با ظرفیت حدود ۲۰شخصیت (کاراکتر) متفاوت، درونمایه اصلی هیس، هیچی نیس! است که پیش از زمان پخش و در همان زمان تولید توانست نظرقارشناسان رسانه‌ای واجتماعی را برانگیزد و در مقطع کنونی که زمان پخش آن فرارسیده ا، با توجه به پایان ماه مبارک رمضان وتعطیلات نوروز وورود به ماه‌های گرم، بیش‌بینی می‌شود این سریال بتواند روزها را برای مخاطب دلدنشین وهمنشین‌ها را پرمنا کند.

نگارش تصویری

تاریخ فانتزی

مجموعه نمایشی «هیس هیچی نیس!» که به‌تازگی راهی آنتن شبکه دوسیمیا شده است، فضایی فانتزی با روایتی کم‌دی دارد که با این رنگ و لعاب تصویری و همچنین متن پرچیزنیات می‌تواند مخاطبان نوجوان را با خود همراه کند.

کودک‌آوا راسخن کنید

آوا

موسیقی ایرانی بر بال صبا

«کوک‌آوا» یکی از برنامه‌های موسیقی محور این شبکه رادیویی است که با ترکیب متن، ترانه و موسیقی بسته شنیداری جالبی را هر شب تقدیم شنوندگان می‌کند. این برنامه در هر قسمت با انتخاب یک وجه مشترک، ترانه و موسیقی را به هم کوک می‌زند. کوک‌آوا در هفته جاری سراغ دستگاه‌های موسیقی ایرانی می‌رود و در هر قسمت با معرفی یک دستگاه گلچینی از ترانه و

موسیقی را تقدیم مخاطبان می‌کند. دستگاه‌های موسیقی ایرانی با به شکل خلاصه دستگاه اصطلاحی در موسیقی سنتی ایرانی است که به مجموعه‌ای از چند نغمه (گوشه) گفته می‌شود که با هم در گام، کوک و فواصل نت هم‌آهنگی دارند.

امشب کوک‌آوا با گلچینی از ترانه و موسیقی در دستگاه شور همراه مخاطبان می‌شود. شور یکی از مهم‌ترین و گسترده‌ترین دستگاه‌ها در موسیقی ایرانی است که علاوه بر جای دادن گوشه‌های مفصل و مهمی در خود نظیر: سلمک، شهناز، حسینی، قرچه و رضوی، دارای متعلقاتی مانند ابوعطا، بیات ترک، دشتی، افشاری و بیات کرد نیز است. این برنامه موسیقی محور هر روز ساعت ۶ و ۱۵ دقیقه به تهیه‌کنندگی انسیه شمس‌اللهی تقدیم مخاطبان رادیو صبا می‌شود.

موسیقی را تقدیم مخاطبان می‌کند.

سفر رادیویی «هرمزگان»

«هفته‌های ایرانی» در بیست و دومین سفر استانی، از استان هرمزگان ودیدنی‌ها وشنیدنی‌های این استان می‌گوید. جاذبه‌های گردشگری هرمزگان با توجه به موقعیت جغرافیایی بسیار غنی ومتنوعش، باعث جذب گردشگران داخلی و خارجی فراوانی شده است. هرمزگان از استان‌های

جنوبی ایران است و در شمال تنگه هرمز قرار گرفته وبا ۶۸ هزار کیلومترمربع مساحت از نظروستع هفتمین استان کشور است. هرمزگان از شمال وشمال شرقی بااستان کرمان، از غرب وشمال غربی با استان‌های فارس وبوشهر از جنوب شرقی با استان سیستان و بلوچستان و از جنوب با آب‌های خلیج فارس ودربای عمان همسایه است. استان هرمزگان ۱۲ شهرستان به نام‌های ابوموسی، بستک، بندرعباس، بندرلنگه، جاسک، حاجی آباد، رودان، قشم، پارسیان، میناب، خمیر، بشاگرد وسیریک و ۱۴ جزیره به نام‌های قشم، ابوموسی، کیش، لوان، هندورابی، ماران (شیدرو)، لاکر، هرمز، هنگام، تنب بزرگ، تنب کوچک، سیری، فرور بزرگ وفرور کوچک دارد. در ادامه طرح هفته‌های فرهنگی رادیو ایران تا هفتم اردیبهشت یک هفته روی موج رادیو ایران مسافر استان هرمزگان باشید.